ISSN: 1992-6545

تحقیقی مجلہ پنجابی زبان تے ادب

ادارہ پنجابی سُلیکھ تے رہتل سار

کھوج

(چھیماہی)

"کھوج" جلد 47، شمارہ 1، مسلسل شمارہ نمبر 93..... جولائی، دسمبر 2024ء

مدیر

پروفیسر ڈاکٹر نبیلہ رحمٰن

نائب مدیر

ڈاکٹر محمد عرفان الحق

پنجاب یونیورسٹی، لاہور

مقالہ لکھن والیاں لئی اصول تے قاعدے/ ہدایتاں

1۔ مقالہ ان چھپیا ہووے تے کسے دوسری تھاں چھپن لئی نہ گھلیا ہووے۔

2۔ مقالہ ان پیج پروگرام، 14 فونٹ وچ کمپوز ہووے تے سوفٹ تے ہارڈ دوویں طرح گھلیا جاوے۔

3۔ مقالے دے پہلے صفحے اُتے ہیٹھ لکھت معلومات ایس ترتیب نال درج ہوون:

مقالہ نگار دا پورا ناں، عہدہ، ادارہ، ڈاک پتہ، فون نمبر: دفتر تے موبائل، ای میل پتہ، مقالے دے ان چھپے ہون دی آپ گواہی تے دستخط۔

4۔ ہر مقالے دے نال اوس دا انگریزی وچ خلاصہ 100 (Abstract) توں 200 لفظاں وچکار لازم لکھیا ہووے تے اوس خلاصے وچ اوہناں اکھراں ہیٹھ لکیر لائی جاوے۔ جیہڑے انٹرنیٹ سرچ لئی اُگھویں یاں خاص (Key words) لئی استعمال ہوسکن۔ گھٹ توں گھٹ 5 اکھر اجیہے ہوون جیہڑے مقالے دے مختلف پکھاں نوں ظاہر کرن مثلاً جے کوئی مقالہ پڑھدے یا مشرقی پنجاب دے ادب بارے ہے تے لفظ Indian Punjabi Literature ہیٹھ لکیر لائی جاوے جے اس وچ کسے خاص شخصیت، ادبی صنف یاں لوک ادب دا ذکر ہووے تے اوس شخصیت، صنف تے لوک ادب دے اوس خاص کھیتر ہیٹھ لکیر لائی جاوے۔ ایسے طرح مقالہ جیہناں سرناویاں نوں پُوردا اے یاں جس بھی کھیتر دا ویروا کردا اے اوہناں دے ہیٹھ وی لکیر لائی جاوے جویں Folk، Feminist، Colonial، Social & Political Culture، وغیرہ

5۔ مقالے وچ جدوں پہلی وار کسے اہم شخصیت دا ناں آوے تے کمانیاں (بریکٹاں) وچ اوس دی تاریخ پیدائش تے تاریخ وفات (موقعے مطابق) درج کیتی جائے۔ جے کر کسے حکمران یاں بادشاہ دا ذکر آوے تے اوتھے اوہدی حاکمی دے سال لکھے جان اتے کسے اہم یاں خاص کتاب دی صورت وچ اوس دا چھپن ور ہا لکھیا جاوے۔

6۔ پنجابی توں علاوہ دوجیاں زباناں وچ شخصیتاں دے ناں یاں کتاباں دے سرناویں کمانیاں وچ انگریزی اکھراں وچ لکھے جان۔

7۔ حوالیاں، مآخذاں تے کتابیات لئی "کھوج" لئی متھے طریقے نوں اپنایا جاوے، مثال دے طور تے:

کتاب دا حوالہ: شریف کنجاہی۔ جگر اتے (لاہور: عزیز پبلشرز، 1986ء) 37۔

کتابیات وچ اندراج: کنجاہی، شریف۔ جگر اتے۔ لاہور: عزیز پبلشرز، 1986ء

مضمون دا حوالہ: جمیل احمد پال، ڈاکٹر، "جدید پنجابی نظم نوں شریف کنجاہی دی دین"، کھوج 73 (جولائی۔ دسمبر 2014ء): 12۔

مآخذاں یاں کتابیات وچ اندارج:

پال، جمیل احمد، "جدید پنجابی نظم نوں شریف کنجاہی دی دین" کھوج 73 (جولائی۔ دسمبر 2014ء) 9-28

Online Sources لئی: ویب سائٹ دا پورا پتہ، اوس توں فائدہ چکن دی تاریخ، جس مضمون دا حوالہ دتا جائے اوس دے سرناویں تے لیکھک داناں وی دیو۔

8۔ **چھپیا ہی "کھوج" HEC دی 'Y' کیٹیگری وچ شامل ہے** تے اوس دی ہدایت مطابق ہی ایس وچ مقالہ چھاپن توں پہلاں دو ماہراں کول مخفی تحریری رائے (Blind Review) لئی گھلیا جاندا اے۔ دووواں ماہراں دی مثبت، منفی رائے دے مطابق ہی مقالے نوں "کھوج" وچ شامل کرن یا نہ کرن دا فیصلہ کیتا جاندا اے۔

آن لائن ویب سائٹ: http://pu.edu.pk/home/journals/khoj

https//:khoj.ipcs.edu.pk/website/journal/archives

انڈیکسنگ ویب سائٹ: http://tehqeeqat.org

حوالیاں لئی ہور جانکاری لئی: http://mgrin.ursinus.edu/help/resrch_guides/cit_style|_chicago.htm

مدیر: مجلہ کھوج۔ ادارہ پنجابی سُلیکھ تے رہتل سار، پنجاب یونیورسٹی علامہ اقبال کیمپس، لاہور (پاکستان)

E-mail: director.ipcs@pu.edu.pk, khoj@pu.edu.pk

Ph&Fax: 042-99210834

نعت

رب دیا پیاریا! مدح تری خَس خَس مُو مُو پیا کردا
تیرے سوہنے قد دیاں گلاں سرُو سرُو پیا کردا
کملیؐ والیا! نظر کرم دی اج ہر نگھا بندہ
بے قدری دیاں پالیاں وچ ٹھرُو ٹھرُو پیا کردا

حفیظ تائب

فہرست

	اداریہ	مدیر	07
1-	بشیر باوادی شاعری وچ لسانی پکھ	شاکرہ بی بی	09
2-	بُلھے شاہ دی شاعری دا لسانی مزاج	نبیل شاد	27
3-	چھٹیاں دی وار دا لسانیاتی رنگ ڈھنگ	صدام حسین	43
4-	شاہ حسین دیاں کافیاں تے زبان و بیان	خدیجہ سجاد	55
5-	اقبال صلاح الدین دِی پنجابی شاعری دا لسانی ویروا	محمد اویس اسلم	69

اداریہ

''کھوج'' دا مسلسل شمارہ نمبر 93 پڑھنہاراں دی سیوا وچ پیش ہے۔ ایس شمارے وچ پنج تحقیقی تے تنقیدی مضمون شامل کیتے گئے نیں۔ مڈھلا مضمون شاکرہ بی بی دا اے اوہناں ''بشیر باوا دی شاعری وچ لسانی پکھ'' نوں سرناواں بنایا اے۔ بابا بلھے شاہ اپنے لسانی مزاج پاروں دوجے کلاسیکل شاعراں توں نکھڑ دے نیں۔ نبیل شاد نے ایسے نکھڑیویں نوں اپنی کھوج تے پرکھ دا سرناواں بنایا اے۔ اوہناں دا مضمون دوجے نمبر تے شامل اشاعت کیتا گیا اے۔ پنجابی ادب وچ واراں دی روایت وی چوکھی مضبوط تے مستحکم اے۔ ایس ریت وچ ''چٹھیاں دی وار'' نوں خاص اہمیت حاصل اے۔ ایس پکھوں صدام حسین دا مضمون ''چٹھیاں دی وار دا لسانی لسانیاتی رنگ ڈھنگ'' تیجے نمبر تے شامل کیتا گیا اے۔ اوہدے مگروں خدیجہ دا تحقیقی مضمون ''شاہ حسین دیاں کافیاں تے زبان و بیان'' شامل اے۔ اقبال صلاح الدین نہ صرف پنجابی کھوج کار تے سوجھوان سن سگوں اوہناں نے ودھیا معیار دی پنجابی شاعری وی کیتی اے۔ محمد اویس نے اوہناں دی شاعری دا لسانی ویروا کیتا اے۔ ایس مضمون نوں وی ہتھلے شمارے وچ شامل

کیتا گیا اے۔ پنجابی سوجھواناں تے کھوج کاراں دے ایہ مضمون کھوج دے متھے ہوئے معیار تے پرکھن مگروں شائع کیتے گئے نیں۔ جیہڑے یقینی طور تے پنجابی کھوج تے پرکھ دے گھیرے نوں موکلا کرن وچ معاون تے مددگار ثابت ہون گے۔

.....مدیر